

STRATEGICKÝ PLÁN LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ MOST PRO ROKY 2010-2012

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

**Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách**

OBSAH:

ÚVODNÍ SLOVO	3
AGENTURA PRO SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ.....	3
LOKÁLNÍ PARTNERSTVÍ MOST	3
POSTUP TVORBY STRATEGICKÉHO PLÁNU	5
STRUKTURA STRATEGICKÉHO PLÁNU.....	5
PRACOVNÍ SKUPINY LP MOST.....	7
VIZE LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ MOST.....	9
POSLÁNÍ LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ MOST.....	9
STRATEGICKÝ PLÁN LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ MOST SLOVEM.....	10
OBLAST BYDLENÍ.....	10
OBLAST ZAMĚSTNÁVÁNÍ.....	11
OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ	12
OBLAST PREVENCE SOCIOPATOLOGICKÝCH JEVŮ.....	12
PRIORITY A CÍLE	14
OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ	14
OBLAST ZAMĚSTNÁVÁNÍ	20
OBLAST BYDLENÍ.....	24
OBLAST PREVENCE SOCIOPATOLOGICKÝCH JEVŮ	28
SEZNAM ZKRATEK.....	34
SEZNAM PŘÍLOH.....	35

ÚVODNÍ SLOVO

Agentura pro sociální začleňování

Vážení radní, vážení zastupitelé, vážení přátelé,

Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách vznikla, aby sloužila jako nástroj vlády České republiky a obcí při řešení problémů spjatých s existencí sociálně vyloučených lokalit a jako nástroj předcházení vzniku dalších. Jejím posláním je hledat a navrhopvat integrační opatření relevantní konkrétním lokalitám, pomáhat je aplikovat v praxi včetně zpřístupnění finančních zdrojů na jejich realizaci, přenášet příklady dobré i špatné praxe a podněty horizontálně mezi lokalitami a vertikálně mezi obcí a státem, koordinovat inkluzivní politiky resortů na centrální úrovni a integrační programy partnerů na úrovni lokální tak, aby natolik komplexní problém, jakým sociální vyloučení je, byl také komplexně, a tedy s náležitým efektem, řešen.

Ačkoli je v názvu Agentury reflektována etnická nálepka dotčených oblastí, chápe Agentura **problém sociálního vyloučení** jako problém nikoli etnický, ale sociální, jako problém, přesněji kumulaci problémů osob a rodin sdílejících nikoli stejnou barvu pleti, mateřský jazyk či jinak připsanou etnicitu (ačkoli ta je zhusta předmětem diskriminačních přístupů), nýbrž stejné kulturní vzorce (kulturu chudoby) a vykazujících shodné charakteristiky, jakými jsou nízká úroveň vzdělání, absence pracovních návyků a obtížná zaměstnatelnost, absence sociálních sítí mimo lokalitu a minimální vertikální i horizontální mobilita, omezený přístup k benefitům společnosti a kanálům distribuce úspěchu, bohatství, moci a prestiže, ztížený přístup k instituční sféře společnosti (škola, zaměstnání, bydlení, veřejné a sociální služby, zdravotnictví, spravedlnost) za současné závislosti na ní (sociální systém), příklon k alternativním ekonomickým modelům (šedá ekonomika, kolotoč půjček a splátek) a krátkodobým životním strategiím, příklon k sociopatologickému a kriminogennímu chování, předluženost, nevyhovující bydlení, špatný zdravotní stav, beznaděj, apatie, rezignace na změnu, a další, kdy již není zřejmé, co je příčinou exkluze a co jejím následkem. Společným jmenovatelem všech těchto rysů, které jsou reprodukovány z generace na generaci, je drahý život v bídě a v začarovaném kruhu, který nejsou tyto osoby a rodiny bez intervence zvenčí schopny prolomit.

Lhostejnost k tomuto problému nebo jeho odsouvání na periferii, kde není tolik vidět, má za následek nejen jeho prohlubování a propad dotčených osob a rodin na ještě hlubší dno, ale znamená i nárůst nebezpečí pro ty, před jejichž zraky je skrýván. Neboť problém sociálního vyloučení není pouze problémem „těch uvnitř“, ale i „nás venku“. Proto cílem Agentury není toliko zlepšit životní podmínky osob a rodin žijících v sociálním vyloučení nebo sociálním vyloučením ohrožených, ale všech občanů obce, kteří existencí sociálně vyloučené lokality ve své obci trpí, a zlepšit životní klima obce jako takové.

Lokální partnerství Most

Agentura do obcí vstupuje prostřednictvím vytvoření, spravování a vedení platformy **lokálního partnerství** jako jakéhosi hřiště, na kterém všichni místní hráči, kteří doposud hráli hru sociální inkluze víceméně každý za sebe, hrají tuto hru společně v jednom dresu, respektive hráči, kteří hráli doposud hry různé, hrají nyní hru jednu, podle jedněch pravidel, ač každý v jiné roli, podobně jako hráči fotbalového mužstva jsou rozděleni na útočníky, záložníky, obránce a brankáře. A stejně jako fotbalové mužstvo, aby dalo co nejvíce branek a co nejméně jich obdrželo, nemůže se skládat jenom ze samých útočníků (nebo obránců, atd.), tak i lokální partnerství je rozděleno do tematicky

vymezených pracovních skupin a každý jeho člen má v té které skupině určenu svoji úlohu, v níž pracuje pro blaho celku. Neboť jako je problém sociálního vyloučení mnohovrstevnatý a jednotlivé jeho aspekty, jak si ještě ukážeme, spolu navzájem souvisejí, tak i jednotlivá opatření, která mají ambici jej řešit, musejí být provázaná, nahrávat si.

Agentura je, zůstaneme-li u sportovního příoměru, jakýmsi (hrajícím) trenérem a manažerem mužstva (lokálního partnerství) a obec jeho kapitánem. Zvolenou taktiku představuje **strategický plán**, který pro město Most právě držíte v ruce. Vyměníme-li pak sportovní příoměr za turistický, můžeme říct, že strategický plán je jakousi mapou, která slouží k tomu, abychom jasně věděli, kde stojíme, kam chceme dojít, jakou cestou a za použití jakých prostředků, a rozdělili si pro vytyčenou cestu úlohy.

Postup tvorby strategického plánu

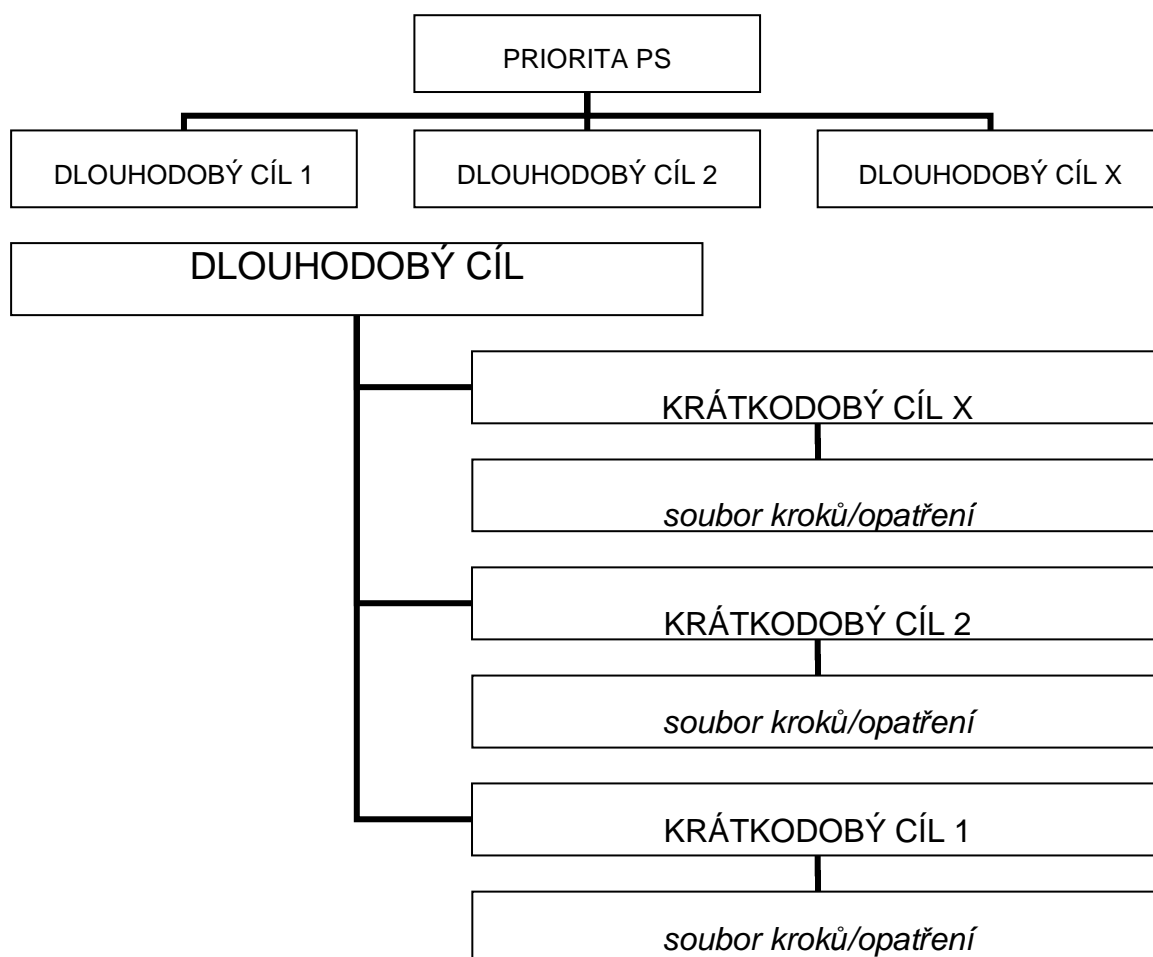
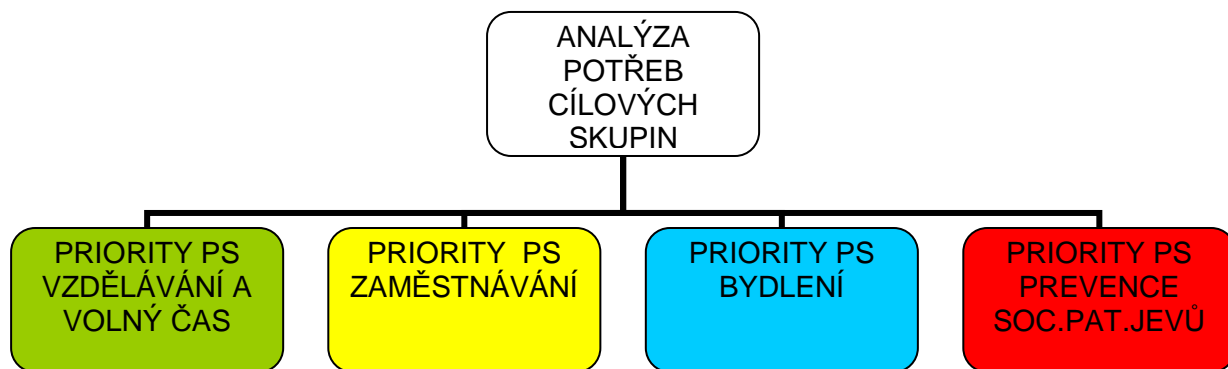
Na tvorbě plánu participovaly (v různé míře zapojení) všechny partnerské subjekty Lokálního partnerství Most. Veškerá strategická rozhodnutí byla, jsou a dále budou uskutečňována společně, na základě diskuze a hlasování, kterému předcházela a předcházet bude vždy snaha o dosažení co nejširšího konsensu tak, aby se s rozhodnutími dokázali ztotožnit nejen ti partneři, kterých se bezprostředně týkají, ale i ti, kterých se týkají (zdánlivě) jen okrajově. Výstupy jsou výsledkem práce čtyř pracovních skupin, do kterých bylo LP rozděleno a komentářů a rozhodování ostatních. Pracovní skupiny se scházely každá dvakrát až čtyřikrát do měsíce po dobu bezmála jednoho roku (březen 2009 až leden 2010, *vyjma pracovní skupiny Prevence soc.pat.jevů, která se v září 2009 z dočasně trvajících překážek personálního charakteru rozpadla ve stadiu určení priorit, a byla opět probuzena k životu až s novým rokem, což se odrazilo v tom, že naplňování některých jejích priorit zůstalo zatím stále jen v návrzích a bude podrobně rozpracováno v příštích týdnech a měsících*) a kromě členů LP Most se jich podle potřeby účastnili v expertních rolích i externí hosté. První půlrok byl věnován divergentní (analytické) fázi plánovacího procesu, především analýze potřeb cílových skupin. To obnášelo nejprve definovat cílové skupiny (a ne vždy to bylo tak samozřejmé jak by se mohlo zdát), poté identifikovat jejich potřeby, říct si jak jsou tyto potřeby naplňovány v současnosti, navrhnout jak bychom je naplňovat chtěli v budoucnu a pojmenovat překážky, které nám v tom brání nebo bránit mohou. Potřeby jsme dělili na „emické“, tedy takové, které pociťují samotní příslušníci cílových skupin, a „etické“, tedy takové, které u nich nacházíme zvenčí my. Tam, kde jdou jedny proti druhým, bylo třeba přemýšlet nad riziky či vůbec jen vhodností jejich naplňování, což se promítlo následně do volby priorit.

Z takového zmapování situace a prvního hrubého náčrtu toho, jak ji změnit, byly na jednání celého Lokálního partnerství Most vybrány priority, tedy témata, kterým se v implementační fázi budeme věnovat přednostně. Tyto priority byly dále opět v pracovních skupinách rozpracovány do dlouhodobých cílů, jejichž dosažení nám zaručí splnění postupných cílů krátkodobých. Cesta ke každému z krátkodobých cílů bude obnášet konkrétní kroky (aktivity, opatření) v konkrétním termínu a s konkrétní zodpovědností. Takto sestavený strategický plán včetně identifikovaných lidských, materiálních a finančních zdrojů, je vám jakožto reprezentantům města v těchto dnech předkládán ke schválení.

Nutno podotknout, že schválením strategického plánu intervence Agentury pro sociální začleňování ve vašem městě nekončí. Právě pomoc při jeho naplňování (a obzvláště pomoc při sestavování projektových žádostí do operačních i národních programů, ale i koordinace a revize jednotlivých dílčích kroků) bude hlavním úkolem Agentury v dalších letech tak, aby se plán nestal jen vzdušným zámkem a prázdňým snem.

Struktura strategického plánu

Materiál, který je vám předkládán, obsahuje kompletní práci pracovních skupin a lokálního partnerství vůbec, a prezentuje ji kvůli čtivosti v opačném sledu: od užších výstupů k širším, z kterých se užší zrodily. Tato **hlavní (přehledová, shrnující) část** začíná vizí (jak by měl Most z perspektivy sociální integrace vypadat za deset let) a posláním LP, pokračuje popisem vybraných priorit a vytyčených dlouhodobých cílů, jejich souvislostí a provázanosti, a končí jejich diagramovými přehledy, doplněnými o cíle krátkodobé.

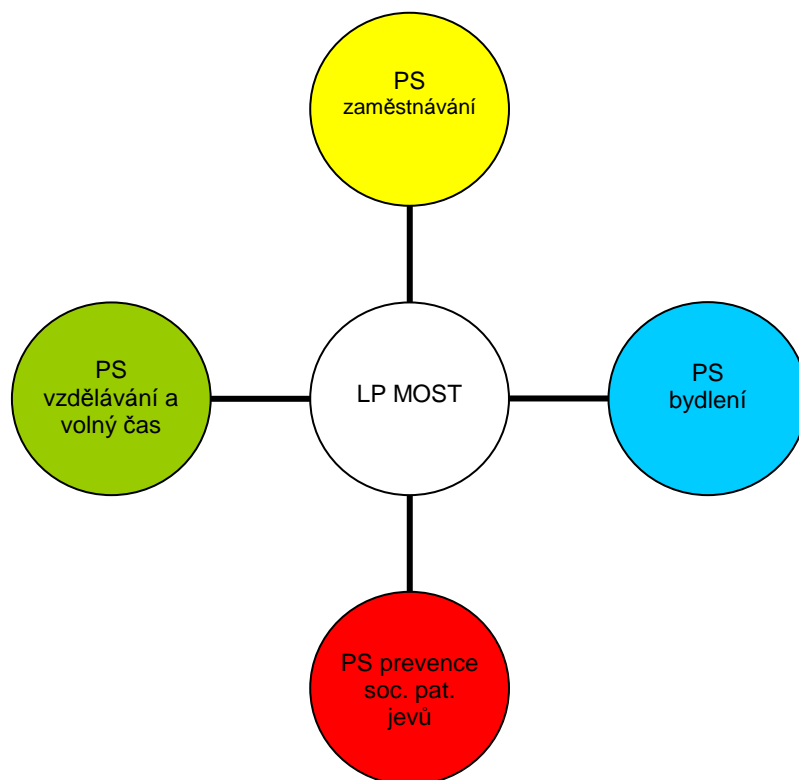
V přílohách naleznete potom **strategický plán ve své podrobné, úplné verzi**, tedy jednak kompletní konvergentní fázi plánování (tedy od okamžiku výběru priorit) včetně jednotlivých kroků/opatření vedoucích k naplnění cílů, včetně termínů jejich realizace, zodpovědných osob a institucí za jejich vykonání a potřebných finančních zdrojů, a jednak fázi divergentní, tedy analýzu potřeb cílových skupin, z které jsme při volbě priorit vycházeli.

Pracovní skupiny LP Most

Strategický plán je vypracován po tematických pracovních skupinách, do kterých se LP Most rozdělilo. Komplex fenoménu sociálního vyloučení jsme rozškátukovali na problematiku bydlení, problematiku zaměstnávání, problematiku vzdělávání a volného času, a problematiku sociálně patologických jevů.

Takové rozdělení je čistě instrumentální, neboť ve skutečnosti „vše souvisí se vším“ a fenomény diskutované v jedné pracovní skupině jsou generovány nebo naopak generují fenomény v gesci pracovních skupin ostatních, a tak i opatření navrhovaná jednotlivými pracovními skupinami na sebe odkazují, navazují a doplňují se, až se nám složí mozaika řešení, respektive organismus řešení, kdy všechny jeho údy a další části spolupracují na tom, aby byl organismus živý, zdravý a úspěšný, a kdy amputace jedné jeho části by ohrozila celek jako takový.

Nejedná se tedy o prostou sumu opatření poskládaných vedle sebe, ale o komplex opatření, která jsou vůči sobě v dialektickém nebo kauzálním vztahu, stejně jako jsou v takových vztazích problémy, které chtějí navrhovaná opatření řešit. Tak pro ilustraci obrovskou míru nezaměstnanosti, respektive neúspěchu na legálním trhu práce, nelze řešit bez ohledu na problém nevzdělanosti a nekompetentnosti k faktu být zaměstnán, tedy bez ohledu na vypořádání se s absencí pracovník návyků, disciplíny a schopnosti komunikace, a nelze ji řešit bez ohledu na fenomén předluženosti u legálních i nelegálních lichvářských subjektů, neúspěch dětí ve škole nelze řešit bez zabezpečení prostoru, času a klidného prostředí pro domácí přípravu, a bez motivace rodičů své děti ke vzdělání vést nebo jim v něm alespoň nebránit, tedy bez sanace rodinného prostředí a bytových podmínek, které zase úzce souvisí s propastnými rozdíly mezi nízkými příjmy a vysokými výdaji rodin, s neschopností hospodařit a s rezignací na změnu manifestovanou v alkoholu, a kupříkladu patologickému chování mládeže lze předejít vedle specializovaných preventivních programů jedinečně atraktivní nabídkou volnočasových aktivit a nabídkou jiných vzorů a vzorců chování nežli s jakými se dorůstající generace setkává doma a v sousedství.

Lokální partnerství si je takovýchto podmínek vědomo, a tak i práce v pracovních skupinách neprobíhala izolovaně, ale jednotlivé skupiny měly přehled o práci těch ostatních, své návrhy konzultovaly a modifikovaly tak, aby tyto návrhy nešly proti sobě, nýbrž se vzájemně podporovaly. V některých případech se proluly zcela, v některých částečně, jinde na sebe navazují. Komunikace mezi skupinami a konsensuální výstupy z jejich práce, vedle samotného faktu, že strategii nepřinesl někdo z Prahy, ale byla vypracována lokálními hráči na základě diagnostikování lokálních problémů, jsou, myslím, tou nejlepší legitimizací navrhovaného postupu.

Na druhou stranu byl výběr priorit ovlivněn nejen naléhavostí potřeb, identifikovaných při analytické části plánování, ale také našimi momentálními dispozicemi je naplňovat. Tudiž strategický plán nemůže řešit problémy všechny, naplňovat každou jednu identifikovanou potřebu. Ovšem, strategický plán není dogma, není neměnný, bude dále podléhat revizi a modifikaci podle nových potřeb, na které narazíme a podle příležitostí, které se nám naskytnou a na druhé straně překážek a omezení, jež před námi vystanou.

Strategický plán je preferenčně sestaven tak, aby byly při realizaci jeho opatření co nejvíce čerpány finanční zdroje z evropských a národních dotačních programů a **nenárokuje si v žádném z cílů čerpat prostředky z rozpočtu města.** To přijímá schválením plánu politickou zodpovědnost za jeho smysluplnou realizaci a zavazuje se ke kooperaci při naplňování jeho dílčích cílů a k personálnímu zabezpečení vykonání daných parciálních kroků, a to nikoli nad rámec běžné pracovní agendy dotyčných zaměstnanců Města, tedy bez potřeby kapacitního navýšení personálního stavu.

Vážení přátelé,

věřím, že naše návrhy přijmete za své a že jejich realizace přispěje k zvýšení kvality života ve vašem městě.

za Lokální partnerství Most
Bronislav Podlaha
Agentura pro sociální začleňování

PS VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNÝ ČAS	PS ZAMĚSTNÁVÁNÍ	PS BYDLENÍ	PS PREVENCE SOC.PAT.JEVŮ
Nebesář Martin, Dům romské kultury	Zieglerová Alena, ÚP v Mostě	Čičel Blahoslav, Diakonie ČCE-SSP v Mostě	Podlaha Bronislav, Agentura
Zieglerová Alena, ÚP v Mostě	Nebesář Martin, Dům romské kultury	Nebesář Martin, Dům romské kultury	Bureš Jiří, Město Most
Rybáková Věra, Město Most	Škrábal Jiří, SŠT Most-Velebudice	Follprecht Jiří, Město Most	Krupczová Naděžda, Město Most
Škrábal Jiří, SŠT Most-Velebudice	Drahošová Taťána, Oblastní charita Most	Gáborová Hana, Oblastní charita Most	Novak Jan, Policie ČR
Millerová Iveta, Komunitní centrum Chanov	Mírgová Jarmila, Město Most	Podlaha Bronislav, Agentura	Šlapka Lubomír, Most k naději
Krupczová Naděžda, Město Most	Krupczová Naděžda, Město Most		Gáborová Hana, Oblastní charita Most
Ráčzová Oldřiška, 5.ZŠ Most	Podlaha Bronislav, Agentura		Mírgová Jarmila, Město Most
Podlaha Bronislav, Agentura	Rybáková Věra, Město Most		Rybáková Věra, Město Most
Kellerová Miloslava, DDM	Vojtek Jan, ÚP v Mostě		Millerová Iveta, Komunitní centrum Chanov
			Tarabová Zdeňka, Město Most

Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

VIZE LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ MOST

Most je přitažlivým, bezpečným městem bez stigmatizovaných zón a špatných adres, městem skýtajícím všem obyvatelům dostatek příležitostí pro zdravý, kvalitní život, městem, kde nikdo, ať už jakkoli chudý nebo příslušející k jakkoli definované skupině, nečelí sociálnímu vyloučení, a městem, kde jsou všem bez výjimky dostupné veřejné a sociální služby, poskytované v odpovídající kvalitě. Tyto služby jsou provázané a pokrývají celé spektrum potřeb obyvatelstva. Obzvláště je zajištěna dostupnost vzdělání, zaměstnání, důstojného bydlení a zdravotní péče.

POSLÁNÍ LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ MOST

Posláním LP Most je vytvořit prostor pro společné překonávání společně pojmenovaných překážek na cestě k naplnění vize LP Most všem aktérům, kteří se s touto vizí ztotožňují a chtějí k jejímu naplnění přispět. LP Most hledá a nachází cesty, jak cíle dosáhnout a vytváří společná cestovní pravidla. LP Most zároveň poskytuje reflexi svého putování Agentuře pro sociální začleňování, která i svojí působností na centrální úrovni pomáhá udržet cíl dosažitelným a všemi svými prostředky jeho dosahování podporuje. LP Most své dílčí kroky k naplnění vize vyhodnocuje a aktualizuje, a dále zveřejňuje, tedy seznamuje s nimi jak širokou veřejnost, tak politické reprezentace.

STRATEGICKÝ PLÁN LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ MOST SLOVEM

Oblast bydlení

Pracovní skupina bydlení při volbě svých priorit a navrhování opatření vychází z příležitosti, kterou představují investiční opatření IPRM DEMOS (DEprivované Mostecké zóny a Občanské Soužití) na zónu Chanov a „Stovky“ a navrhuje zhodnotit investice mimo jiné prostřednictvím tzv. **systému prostupného stupňovitého bydlení**, který by sice sestával z objektů (ubytoven, nájemních bytů, azylových zařízení) rozprostřených po celém katastru města, nejen v zóně IPRM, ale v případě sídliště Chanov by při jeho zavedení bylo lze využít rekonstrukcí a pohybu obyvatelstva s nimi spjatého, jakož i zbudování 26 nových sociálních bytů, a to k diverzifikaci bydlení i v rámci této lokality samotné. Jedná se o systém bytů a ubytovacích zařízení různých vlastníků a provozovatelů vzájemně propojených v informační síti s poskytovateli sociálních služeb a sociálním odborem města. Stupně se liší typem a mírou komfortu bydlení a jsou rozmístěny prostorově v různých částech města. Nejnižší, krizové, stupně jsou málo komfortní, jde o ubytovací zařízení a pobyt v nich je limitován časem i pravidly užívání, s postupem do stupňů vyšších je klientovi nabídnut i větší komfort, výhodnější smlouva (nájemní místo ubytovací, delší nájemní místo kratší, atd.), ale zároveň jsou na klienta kladeny vyšší nároky (přinejmenším finanční) a jeho větší svoboda je svázaná s větší odpovědností. Systém má umožnit klientům návrat do (či dostupnost) kvalitního bydlení, které nabízejí stupně vyšší a motivovat je k tomu, aby o takový postup usilovali (negativní motivací pak je přísný režim, nepohodlí a všudypřítomná kontrola v nejnižších stupních). Systém je doprovázen sociální prací, která pomáhá klientovi nabýt kompetencí nezbytných k užívání toho či onoho typu bydlení, a klient musí podepsat individuální plán s poskytovatelem jako jednu z podmínek zařazení do systému. Postup v systému se odehrává na základě zásluh (je **spravedlivý**) a probíhá oběma směry. Zásluhy jsou přiznávány např. podle předem dané tabulky kritérií a podle plnění individuálních plánů klienta, tedy míry spolupráce klienta s poskytovatelem. Kritériem může být snaha sehnat si zaměstnání či fakt zaměstnanosti jako takové, bezdlužnost nebo řádné splácení dluhů, pravidelná školní docházka dětí klienta nebo zařazení klienta do rekvalifikačních nebo jiných vzdělávacích programů, atd. V případě nejvyšších stupňů může být kritériem koneckonců i prostá finanční způsobilost klienta pro daný typ bydlení, neboť této aby nabyt, v podstatě musí většinu ostatních kritérií stejně dostat. Důležité je, že systém prostupného bydlení díky souboru kritérií, s kterými je přidělování bytů svázané, není jen nabídkou bydlení, ale i **motivačním mechanismem** k růstu klienta a jeho rodiny i v jiných oblastech života (a mnohá opatření navrhovaná v ostatních pracovních skupinách s jeho motivační rolí počítají). **Alternativou** k takovému systému může být systém založený na smlouvě mezi klientem, poskytovatelem sociální služby a majitelem bytu/ubytovacího zařízení, kdy poskytovatel služby volí pro své klienty adekvátní bydlení z aktualizované nabídky vlastníků, jimž ručí za to, že klient bude užívat byt/zařízení v souladu s nájemní/ubytovací smlouvou. O konečné podobě systému rozhodne město a bez schválení jeho orgány nebude instalován. Uvažovaný systém je doplněn dalšími prioritami PS bydlení LP Most, kterými jsou **zavedení domovnictví**, především v lokalitách sídliště Chanov a ve čtvrti „Stovky“, a **dluhové a právní poradenství** včetně protidluhové kampaně zacílené nejen na cílovou skupinu osob a rodin předlužených či dlužnictvím ohrožených, ale i na vzdělávání poskytovatelů služeb a úředníků veřejné správy, kteří s problematikou přicházejí při výkonu svého povolání do styku. Jak služba dluhového poradenství, která chce být v Mostě poskytována jako služba terénní, tak institut domovníků (jenž byl na sídlišti Chanov již pilotně odzkoušen) představuje **ochranu investic**, které město hodlá vynaložit na regeneraci bytových domů a veřejných prostranství na sídlišti Chanov a ve „Stovkách“ podle **Integrovaného plánu rozvoje města**.

Zmiňované **dluhové a právní poradenství** je doplněno o spolupráci s exekutory při vyjednávání s věřiteli dlužných osob a jeho zavedení je i jednou z priorit **Pracovní skupiny zaměstnávání**, jelikož předluženost a s ní spjatý exekuční výměr je nepopiratelnou a možná nejvážnější překážkou pro vstup sociálně vyloučených osob na legální trh práce. Dalšími bariérami jsou nepřipravenost těchto osob na fakt být zaměstnán, tedy absence nejen profesních, ale i sociálních kompetencí potřebných ke vstupu a udržení se na trhu práce, zkreslené představy o fungování trhu práce či rodinné tlaky, jakými mohou být (na první pohled úsměvná) žárlivost manželek nebo povinnost redistribuce výdělku mezi členy širší rodiny, ale i diskriminační přístup ze strany zaměstnavatelů nebo kolegů na pracovišti. Takové překážky má ambici odstraňovat **služba pracovního poradenství a pracovní asistence**, která diagnostikuje klientovy schopnosti, možnosti a limity, motivuje klienta směrem k aktivnímu hledání zaměstnání, poskytne mu nutnou znalostní a orientační výbavu, zprostředkovává mu práci, poskytuje garanci zaměstnavateli a pracuje s klientem a celou jeho rodinou i po okamžiku, kdy se zaměstnal tak, aby o práci zase brzy nepřišel či se jí sám nevzdal. V návaznosti na zavedení této služby aspiruje strategický plán na přípravu podmínek pro vznik **sociální firmy** coby zaměstnaneckého inkubátoru, líhně, tréninkového střediska, žel zatím stále v rovině hledání konkrétního subjektu (ač se již některé rýsují), který by se takového provozu ujal.

Pracovní poradenství a asistence bude v Mostě (vedle projektové podoby) odzkoušena i jako služba nakupovaná od neziskových organizací úřadem práce a bude provázána s dalšími opatřeními aktivní politiky zaměstnanosti, včetně **úzké spolupráce** s vytipovanými **zaměstnavateli**, subvencí jejich zaměstnanců z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob a **cílenými rekvalifikacemi** podle jejich potřeb a podle potřeb a dispozic naší cílové skupiny. V této pilotní verzi bude klientela pracovních asistentů a poradců vybírána na základě dohod terénních sociálních pracovníků kontrahované NNO a pracovníků úřadu práce.

Nastavení **funkčních modelů spolupráce mezi těmito institucemi**, tedy především vytvoření efektivní sítě terénních sociálních pracovníků, pracovních poradců a asistentů a pracovníků úřadu práce, je i dalším z cílů PS zaměstnávání. Ten je rozšířen, a v tomto rozšíření již tematicky hranice skupiny překračuje, o úkol vytvoření uživatelsky přátelské internetové (softwarové) aplikace pro úředníky institucí veřejné správy a poskytovatele sociálních služeb, která by dokázala na základě zadání vstupních dat o klientovi ukázat jeho nejkratší **cestu k úspěchu** z kteréhokoli bodu institucionální sítě, v němž do ní vstoupí. V podloží této aplikace bude přehled, jaké služby ta která instituce a organizace poskytuje a čím je potřeba disponovat, aby jich mohl klient zdárně využít.

Ambiciózním cílem PS zaměstnávání je zakomponování podmínky o zaměstnání dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání do **směrnice o veřejných zakázkách města**, a to v míře 10ti % z počtu zaměstnanců na zakázce pracujících. V minimalistické variantě pro zakázku IPRM DEMOS.

Pracovnímu poradenství předchází **poradenství kariérní a program předprofesní přípravy vycházejících žáků základních škol**. S ním existují v Mostě již první zkušenosti a nutno říci, že pozitivní. Program je postaven jednak na interaktivní formě představování světa dospělých žákům osmých a devátých tříd základní školy a představením alternativních cest, kterými lze do něj vstoupit (ve spolupráci se specializovanými pracovišti úřadu práce), a pak především na seznamování se žáků s učebními a studijními obory, s personálem a prostředím středních škol a učilišť ještě na základní škole pravidelnou docházkou na ně za účelem „osahání“ řemeslných a jiných oborů. Účelem není jen, aby si žák zvolil učební nebo studijní obor správně (tedy aby s ním byl dopředu již obeznámen), ale i aby se sžil s novým prostředím a pedagogy pozvolna ještě před nástupem na školu. Jedním z cílů PS zaměstnávání zaneseným do strategického plánu, je tento program evaluovat, prezentovat jej školám dosud nezapojeným a rozšířit ho i na ně. Předprofesní příprava by měla během tří let změnit svoji tvář

v program tzv. „klinik“, tedy profesních kabinetů, laboratoří, tréninkových pracovišť zřízených při vybraných středních školách a pokrýt potřeby žáků všech mosteckých základních škol.

Oblast vzdělávání a volného času

Pracovní skupina vzdělávání a volný čas se vedle priorit shodných nebo souvisejících s prioritami PS zaměstnávání (specializovaných vzdělávacích a rekvalifikačních programů pro osoby obtížně umístitelné na trhu práce) soustředila především na tři cíle: jedním je vybudování a provoz **nízkoprahových zařízení** pro mládež nad 15 let a **otevřených klubů** pro děti a mládež ulice, a to v lokalitách „Stovky“ a „Sedmistovky“, plus vybudování a provoz **polyfunkčního centra** v Chanově (coby centra nejen volnočasových aktivit, ale i vzdělávacích programů a sociálních služeb), druhým je zřízení a provoz **předškolních klubů** a třetím **otevření dislokovaného pracoviště Střední školy technické na sídlišti Chanov**, a to v podobě vytipovaných učebních oborů v rozsahu prvního ročníku, tak aby byly chanovské děti lépe připravené na přechod do Velebudic, kde škola sídlí (od druhého ročníku). První ročník bude úzce svázan se školními sportovními a kulturními aktivitami pořádanými pro celou školu střídavě ve Velebudicích a Chanově jako *kompenzačním opatřením* dočasné segregace chanovských středoškoláků. Kromě prostorové dostupnosti má být pro žáky a pro jejich rodiče motivační i tzv. **spenzorované vzdělávání** vybraných žáků školou nasmlouvanými firmami s příslibem pracovního místa a s benefity během celého studia.

Úspěšnost dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí na úrovni základního školství pak chceme podpořit posílením **asistentů pedagogů** na vybraných základních školách a programem **doučování v rodinách**.

Oblast prevence sociopatologických jevů

Pod prioritou **PS prevence sociálně patologických jevů**, nazvanou **oddlužení a prevence dlužnictví** se skrývá kromě dluhového poradenství, vzdělávání poskytovatelů a úředníků a protidluhové kampaně i soubor opatření k omezení vlivu lichvářských rodin, snaha o proměnu vnímání normality stran spotřebitelských úvěrů prostřednictvím programů zacílených nejen na dospělou populaci, ale i na generaci dorůstající, a posílení terénní sociální práce.

Za účelem přerušení generačního předávání nežádoucích modelů chování chce skupina realizovat i **výchovu k rodičovství** v podobě školních programů a mateřského/rodičovského centra navázaného na předškolní klub. Jenom v Chanově se plánují taková centra dvě.

Naplnění potřeby **zdravého prostředí** nejen ve smyslu fyzickém a bezpečnostním, což řeší částečně PS bydlení, ale i ve smyslu zdravých sousedských a rodinných vztahů, chceme kromě jiného dosáhnout také prostřednictvím **vytvoření sítě** subjektů poskytujících sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, OSPOD, škol a Policie ČR, jakož i terénních sociálních pracovníků a dluhových poradců. To koresponduje s cílem zabezpečit **nediskriminační přístup institucí**. Kromě zmiňovaného síťování a sdílení poznatků z terénu mechanismy definovanými **Koncepcí spolupráce** cítíme i potřebu vzdělaného personálu a vedoucích pracovníků dotyčných institucí a organizací.

Stejně jako některá opatření naplňující potřebu zdravého prostředí, tak i opatření **prevence a eliminace užívání návykových látek a jevů s ním spjatých** (zdravotních rizik, návazného sociopatologického chování,...) zůstala ze shora uvedených důvodů prozatím ve fázi rozpracovanosti. Konkrétněji se v tuto chvíli rýsuje program komplexní systém péče pro osoby ze sociálně

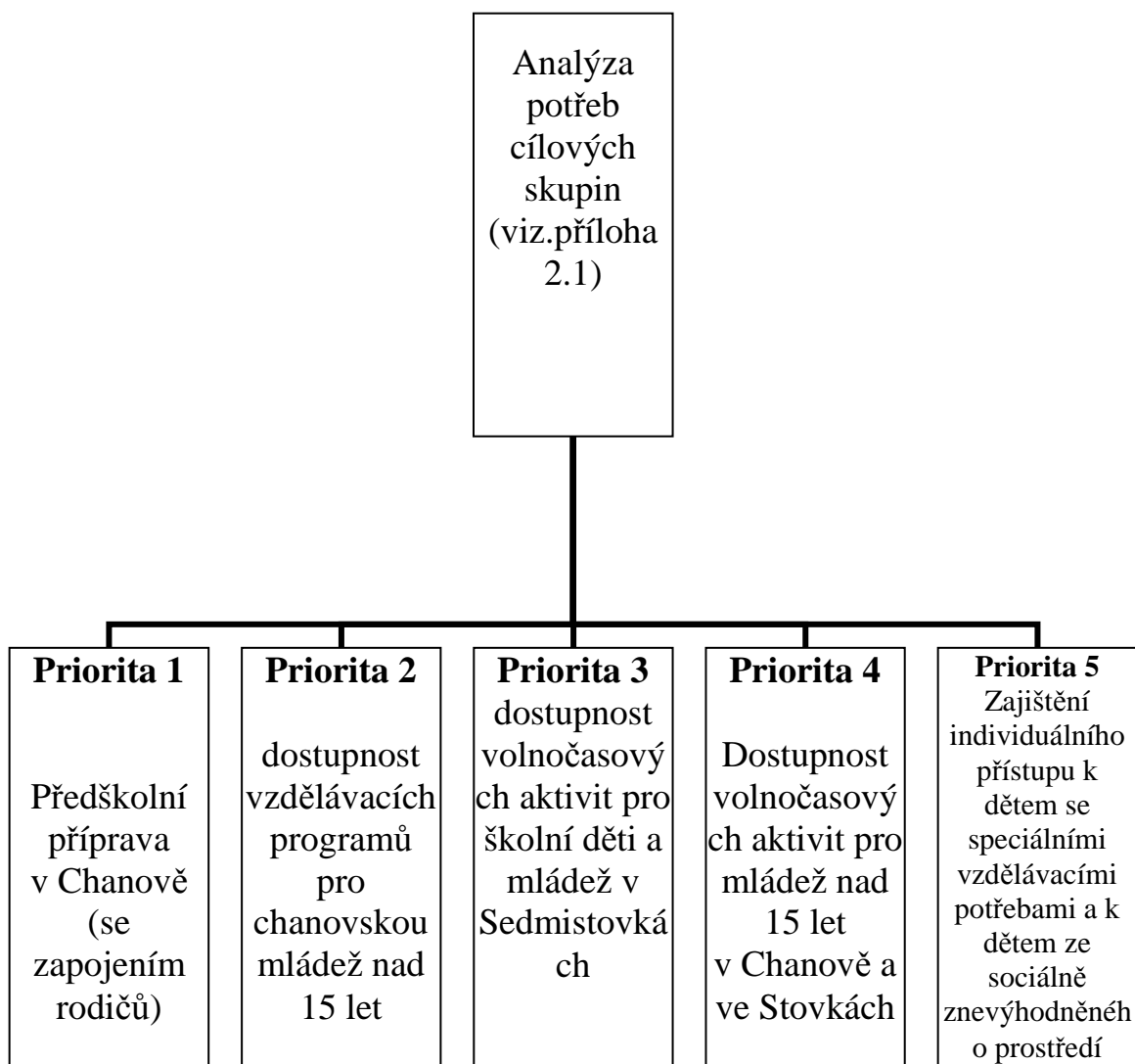
vyločených lokalit a osoby ohrožené sociálním vyloučením pro eliminaci výskytu HIV/AIDS a dalších chorob s užíváním drog a dalším patologickým chováním spojených a program startovacích bytů pro osoby ohrožené recidivou patologického chování. Bude k diskusi, nakoľik by mohl být tento program včleněn do uvažovaného systému dostupného bydlení, neboť ačkoli ideová východiska programu s principy systému dostupného bydlení korespondují, jeho cílová skupina, tedy ex-uživatelé návykových látek, je značně specifická.

PRIORITY A CÍLE

Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

STRATEGICKÝ PLÁN LP MOST, PS VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNÝ ČAS (přehled)

Priorita 2
dostupnost
vzdělávacích
programů pro
chanovskou
mládež nad 15 let

Dlouhodobý cíl 2.1

Do konce roku 2010 v Chanově existuje stálá nabídka rekvalifikačních kurzů a vzdělávacích programů provázaných s programem pracovní asistence

Krátkodobý cíl 2.1.3

V Chanově existuje nabídka RK a vzdělávacích programů adekvátních požadavkům trhu práce a cílové skupiny (září 2010)

Krátkodobý cíl 2.1.2

Do května 2010 je analyzována poptávka po kvalifikaci na straně trhu práce a na straně cílové skupiny obyvatel sídliště

Krátkodobý cíl 2.1.1

Do března 2010 analyzována současná nabídka a využívání rekvalifikačních kurzů a vzdělávacích programů

Dlouhodobý cíl 2.2

Je zajištěno prostorového zázemí pro vzdělávání (přelom 2011/2012)

Krátkodobý cíl 2.2.1

Do konce roku 2011 je rekonstruován objekt bývalého nákupního střediska na Polyfunkční centrum (PFC)

Dlouhodobý cíl 2.3

Na chanovském sídlišti je v září 2010 otevřen učební obor minimálně pro jednu třídu s výukou praxe i teorie

Krátkodobý cíl 2.3.3

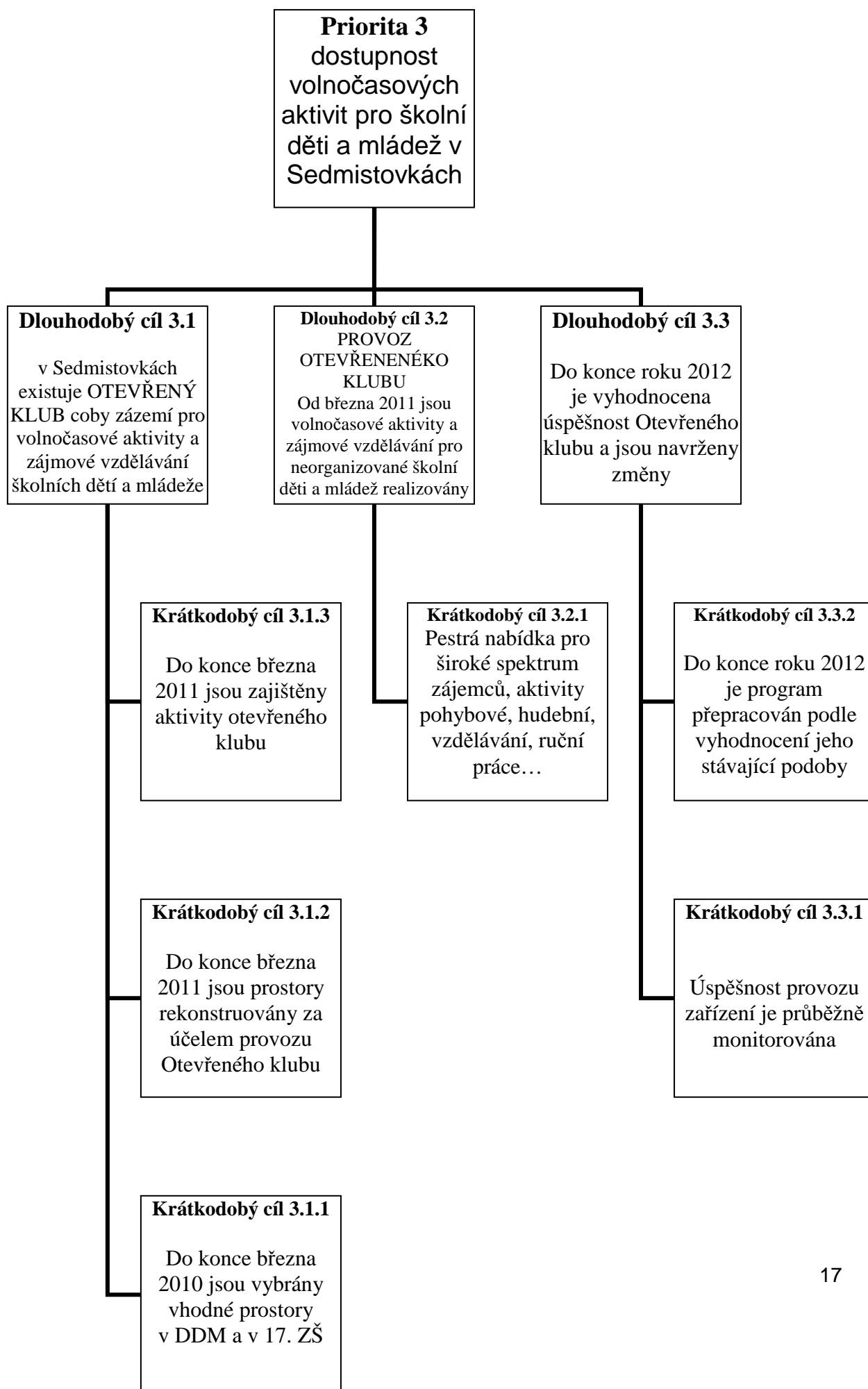
Do konce srpna 2010 jsou připraveny prostory pro výuku

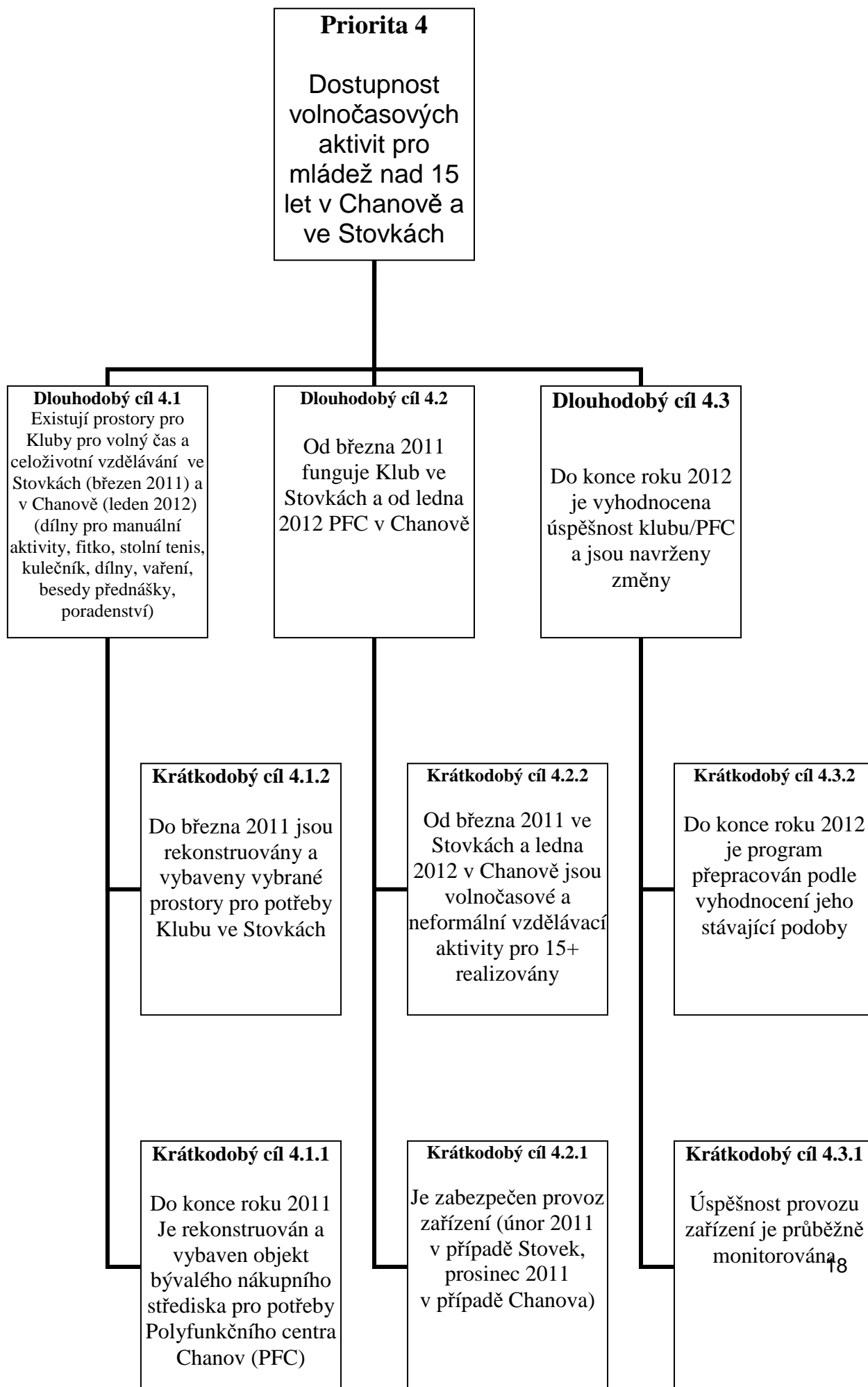
Krátkodobý cíl 2.3.2

Administrativní a organizační příprava výuky

Krátkodobý cíl 2.3.1

Do konce dubna 2010 jsou uskutečněny náborové aktivity

Priorita 5

Zajištění individuálního přístupu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a k dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí

Dlouhodobý cíl 5.1

od února roku 2011 působí na zapojených mosteckých základních školách asistenti pedagoga pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro děti se sociálním znevýhodněním

Krátkodobý cíl 5.1.4

od února roku 2011 na školách působí asistenti pedagogů

Krátkodobý cíl 5.1.3

do konce června 2010 jsou zajištěny finanční zdroje programu

Krátkodobý cíl 5.1.1

do konce března 2010 je ustavena řídicí skupina projektu složená z členů PS Vzdělávání LP Most, relevantních úředníků města, zástupců škol a NNO a existuje projektový záměr

Dlouhodobý cíl 5.2

Od ledna 2011 je v Mostě spuštěn dlouhodobě udržitelný program doučování dětí přímo v rodinách a klubech a centrech NNO, jehož cílem bude současně výchovné působení na rodiče dětí a celkovou změnu postojů rodin ohrožených sociálním vyloučením ke vzdělání.

Krátkodobý cíl 5.2.3

Od konce ledna 2011 funguje program doučování v zařízeních NNO (příp. na školách), ale i přímo v domácnostech žáků/klientů

Krátkodobý cíl 5.2.2

Do konce 2010 je vyřešeno personální zajištění projektu

Krátkodobý cíl 5.2.1

Od září roku 2010 jsou zajištěny finanční zdroje programu

Dlouhodobý cíl 5.3

Od února 2011 funguje systém průběžného vzdělávání pedagogů, asistentů pedagogů a nepedagogických pracovníků s cílovou skupinou dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí

Krátkodobý cíl 5.3.4

Činnost pedagogického i nepedagogického pracovníka při realizaci vzdělávacích aktivit s cílovou skupinou po absolvování vzdělávacího programu je hodnocena

Krátkodobý cíl 5.3.3

v únoru 2011 je program vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků spuštěn

Krátkodobý cíl 5.3.2

Do září 2010 je zajištěno financování vzdělávacích aktivit zejména pro rozšíření kvalifikace pedagogů a asistentů pedagogů

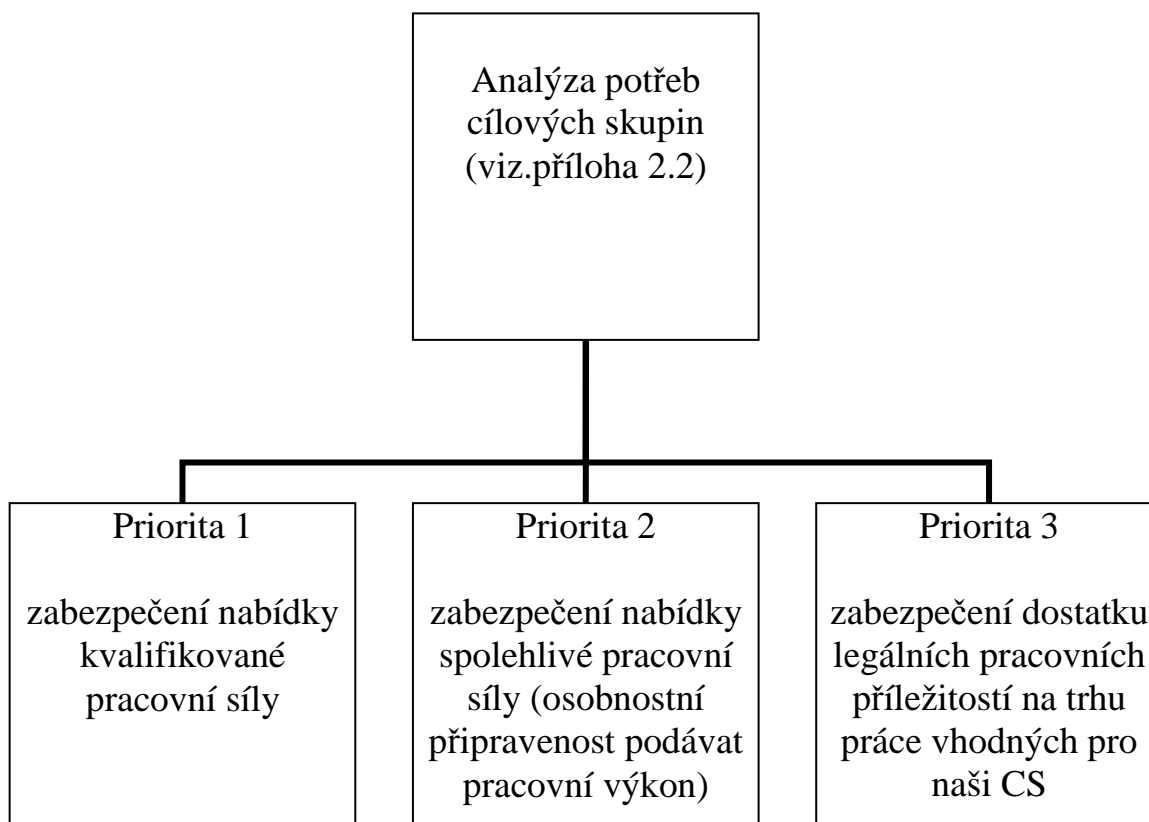
Krátkodobý cíl 5.3.1

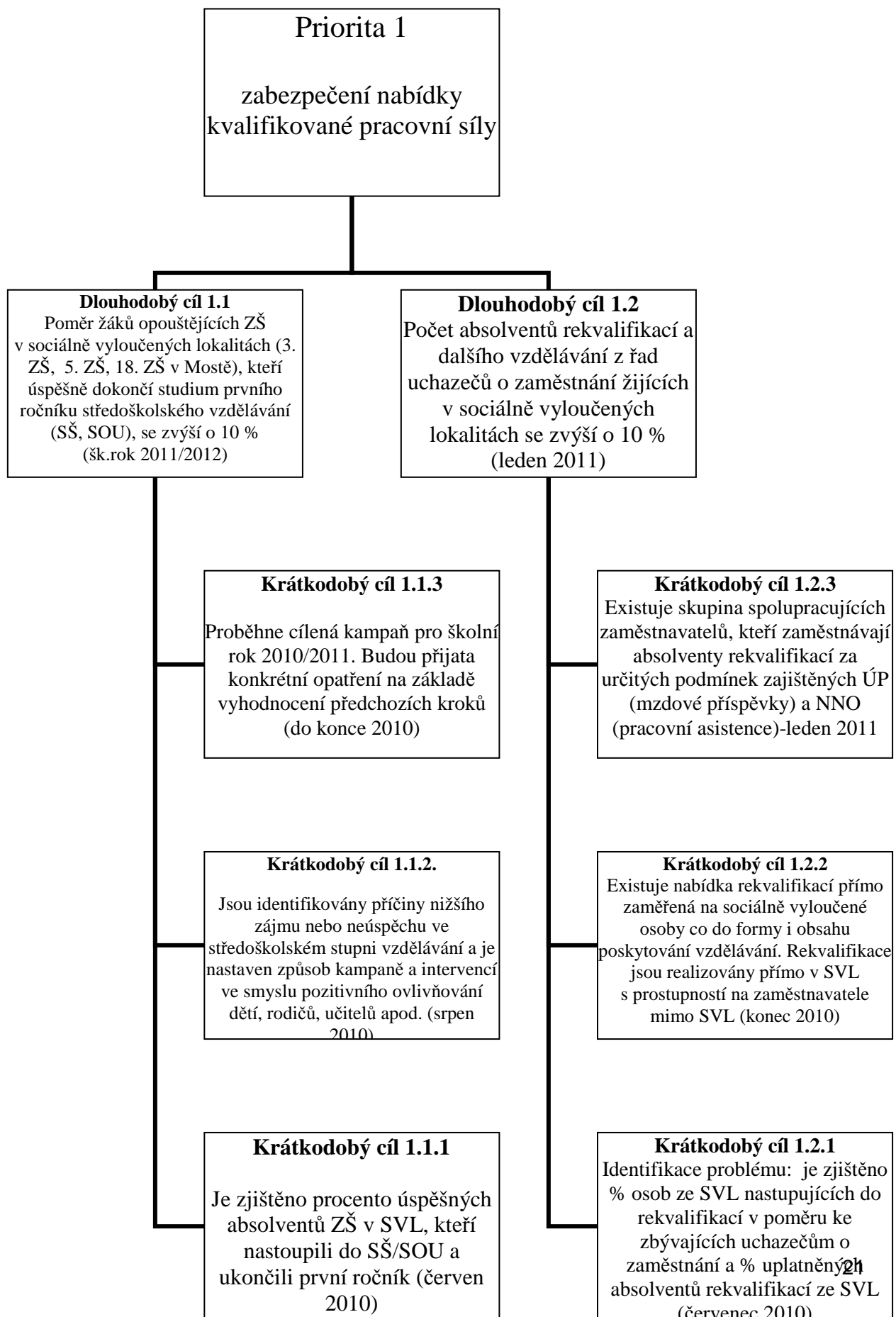
Je vytvořen Kalendář (seznam) vzdělávacích akcí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky – učitele, lektory, pedagogické asistenty, vedoucí kroužků, NNO atd. (konec 2010)

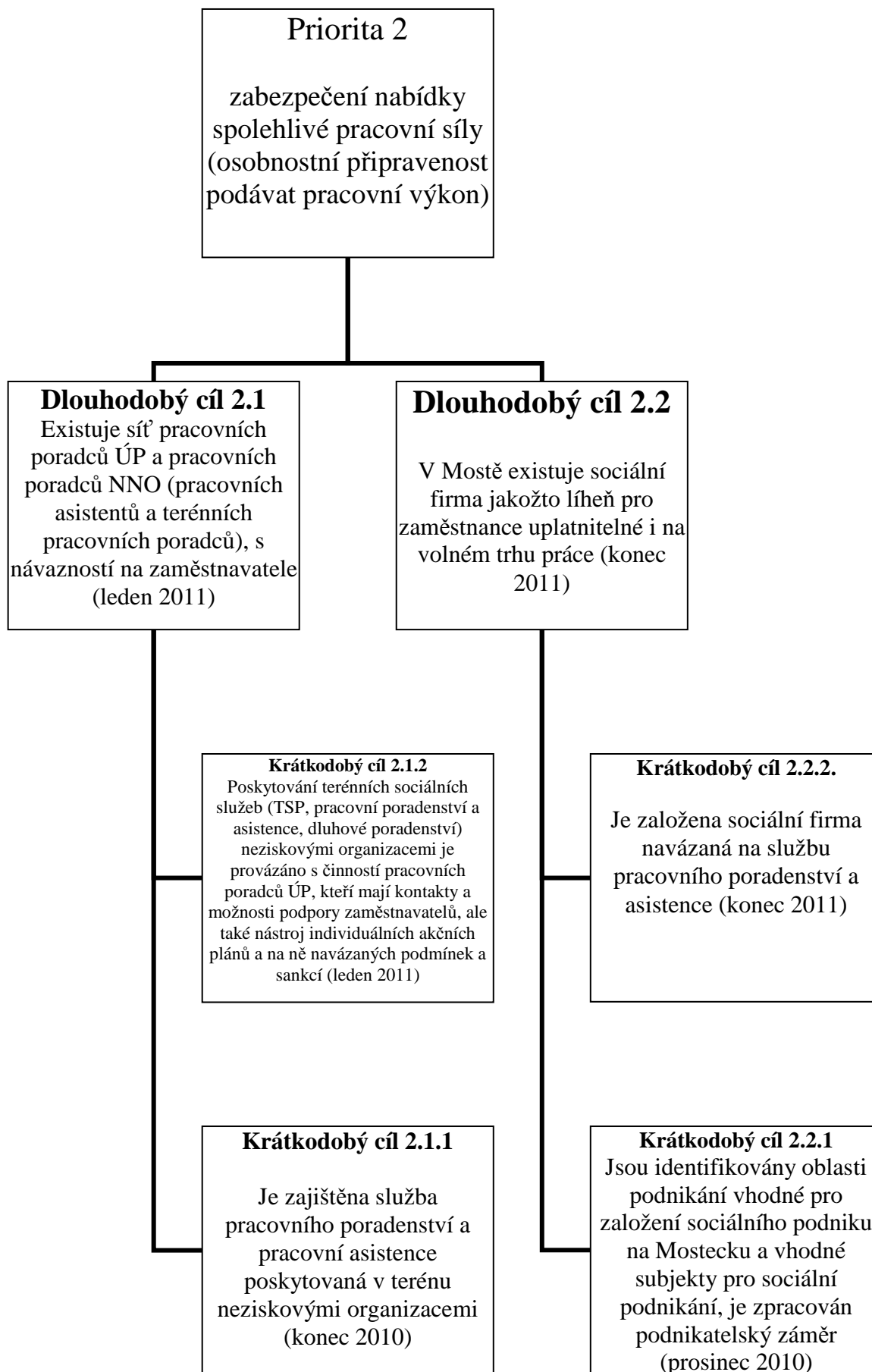

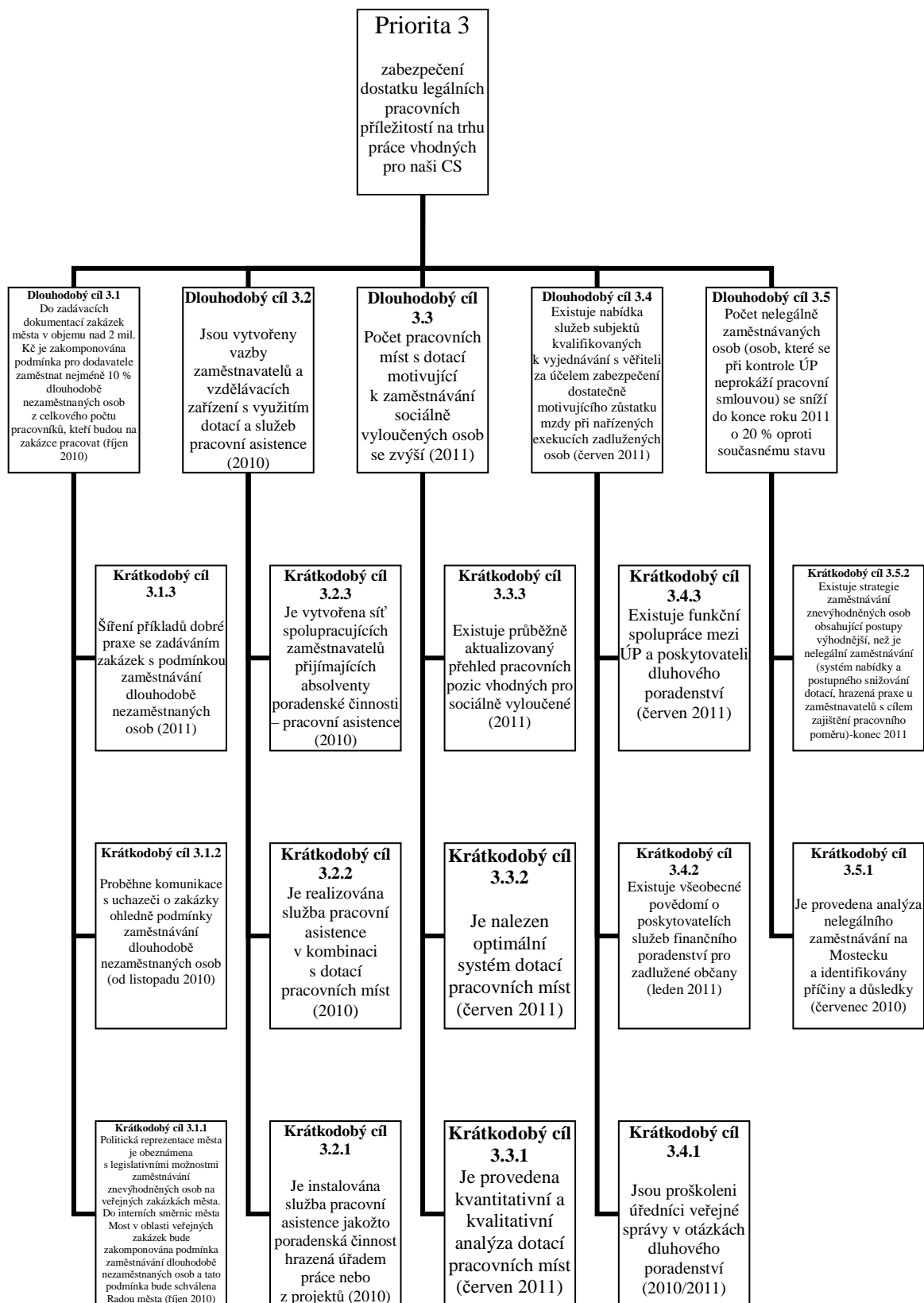
Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

STRATEGICKÝ PLÁN LP MOST, PS ZAMĚSTNÁVÁNÍ **(přehled)**

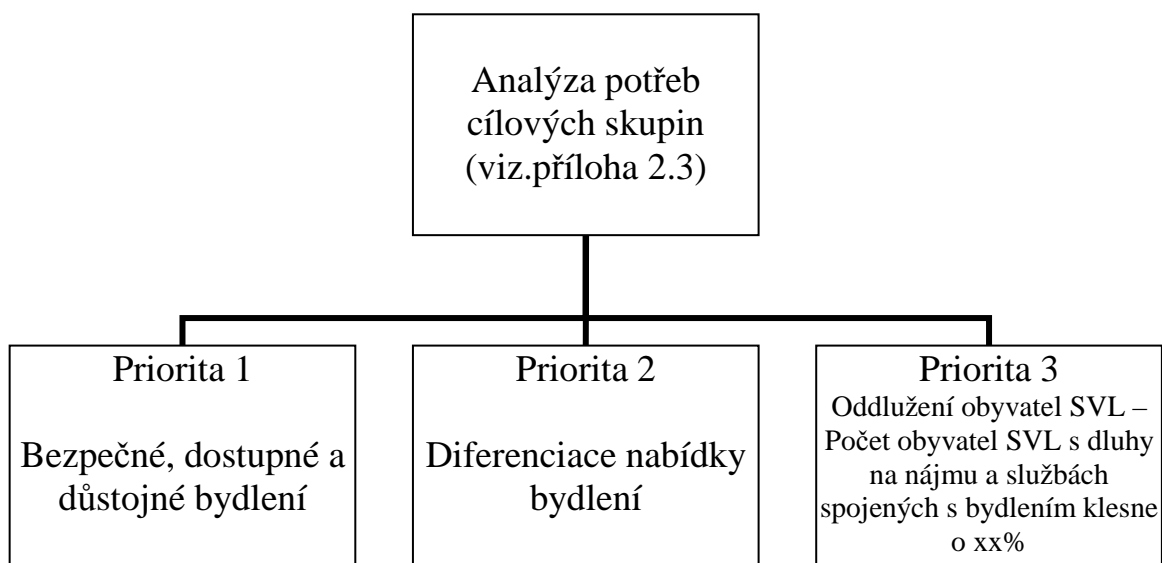

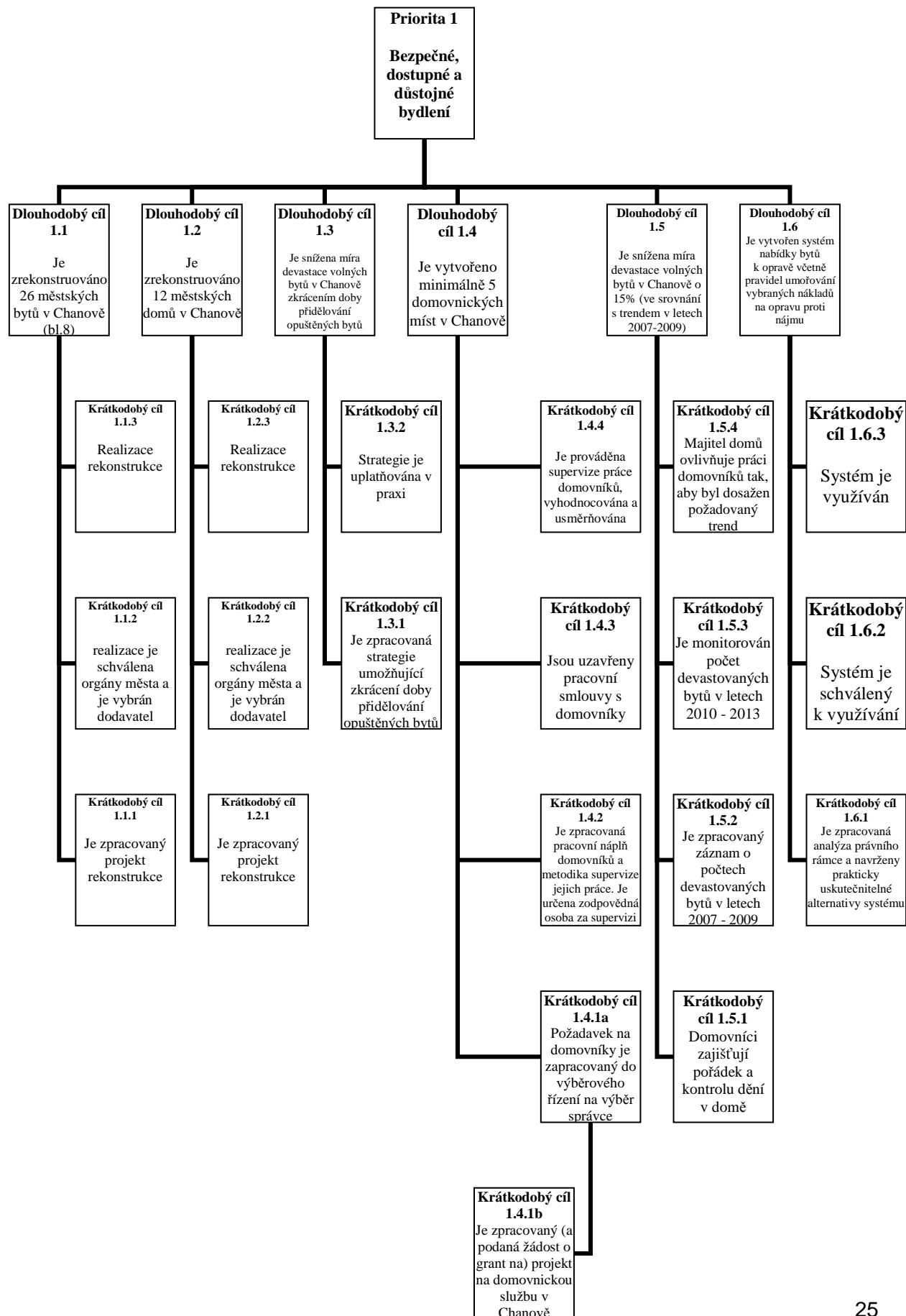

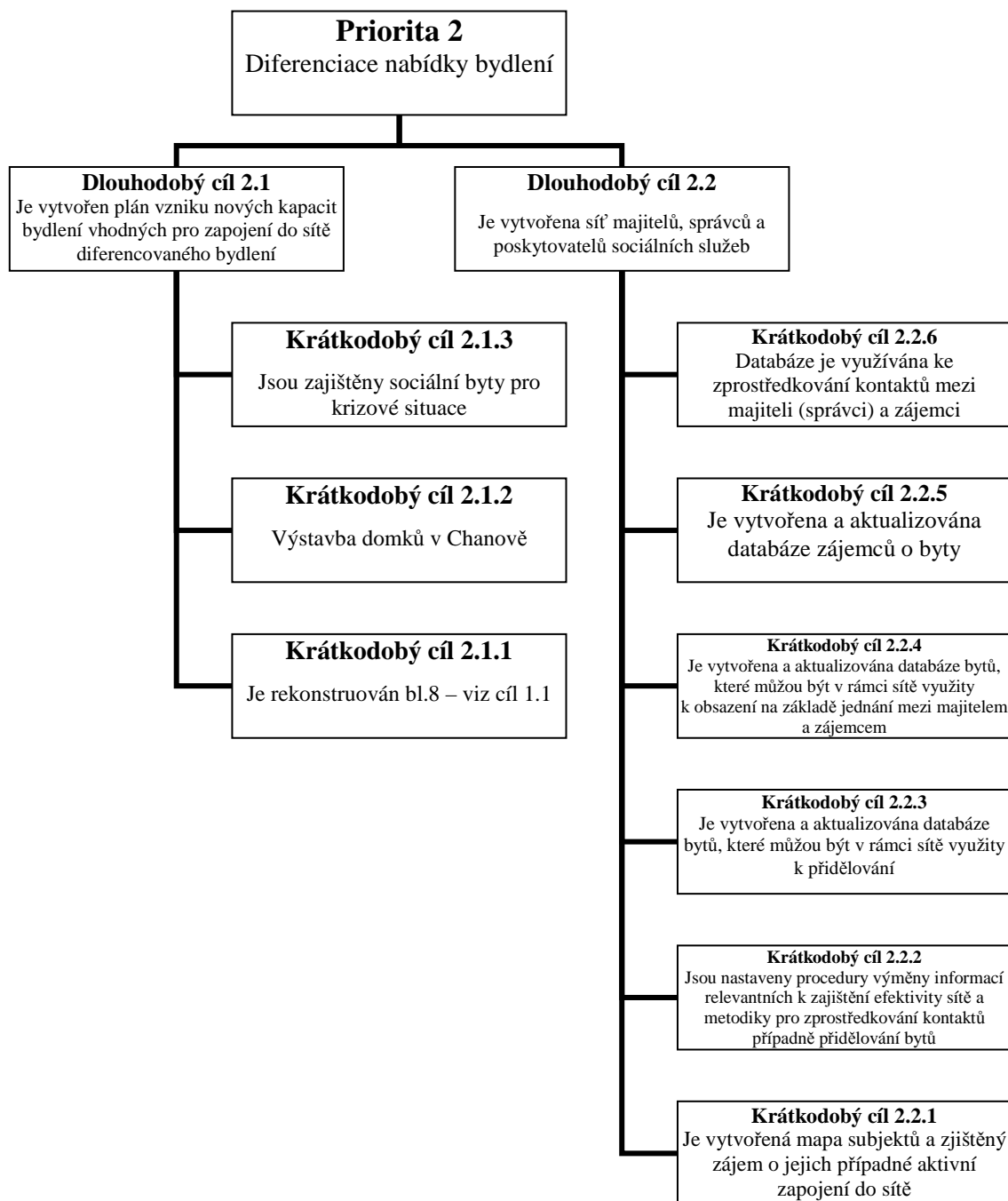

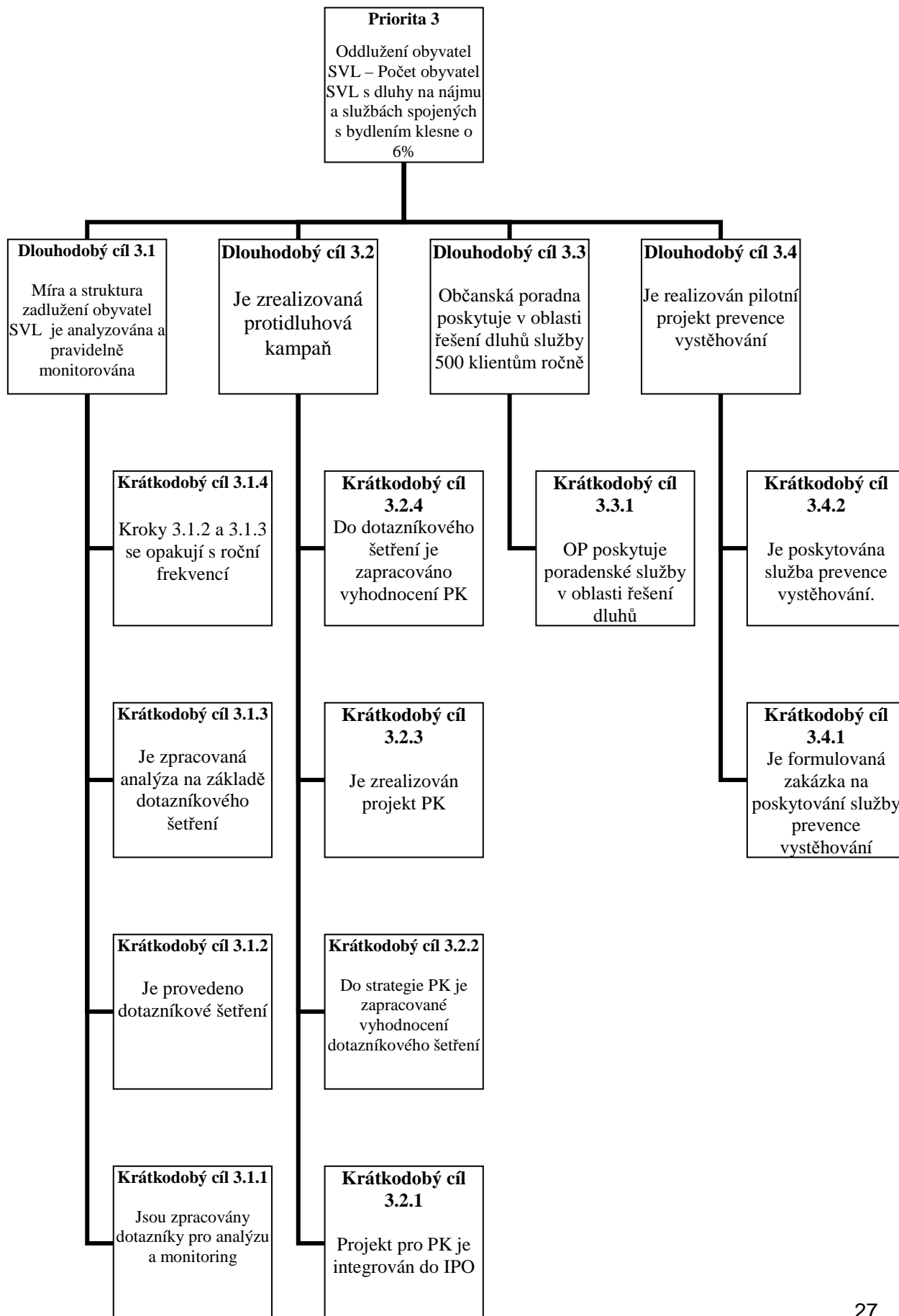
Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

STRATEGICKÝ PLÁN LP MOST, PS BYDLENÍ **(přehled)**

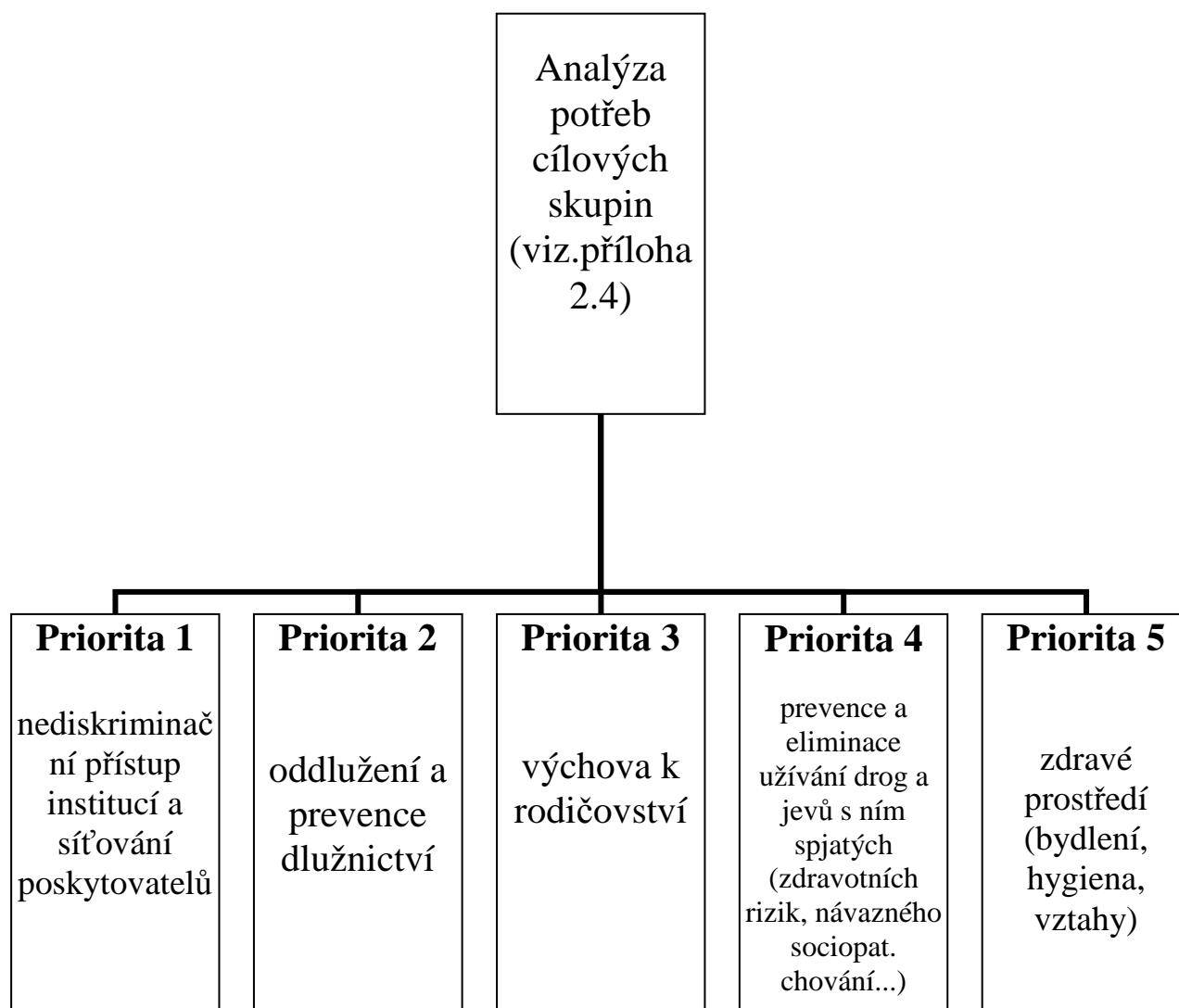

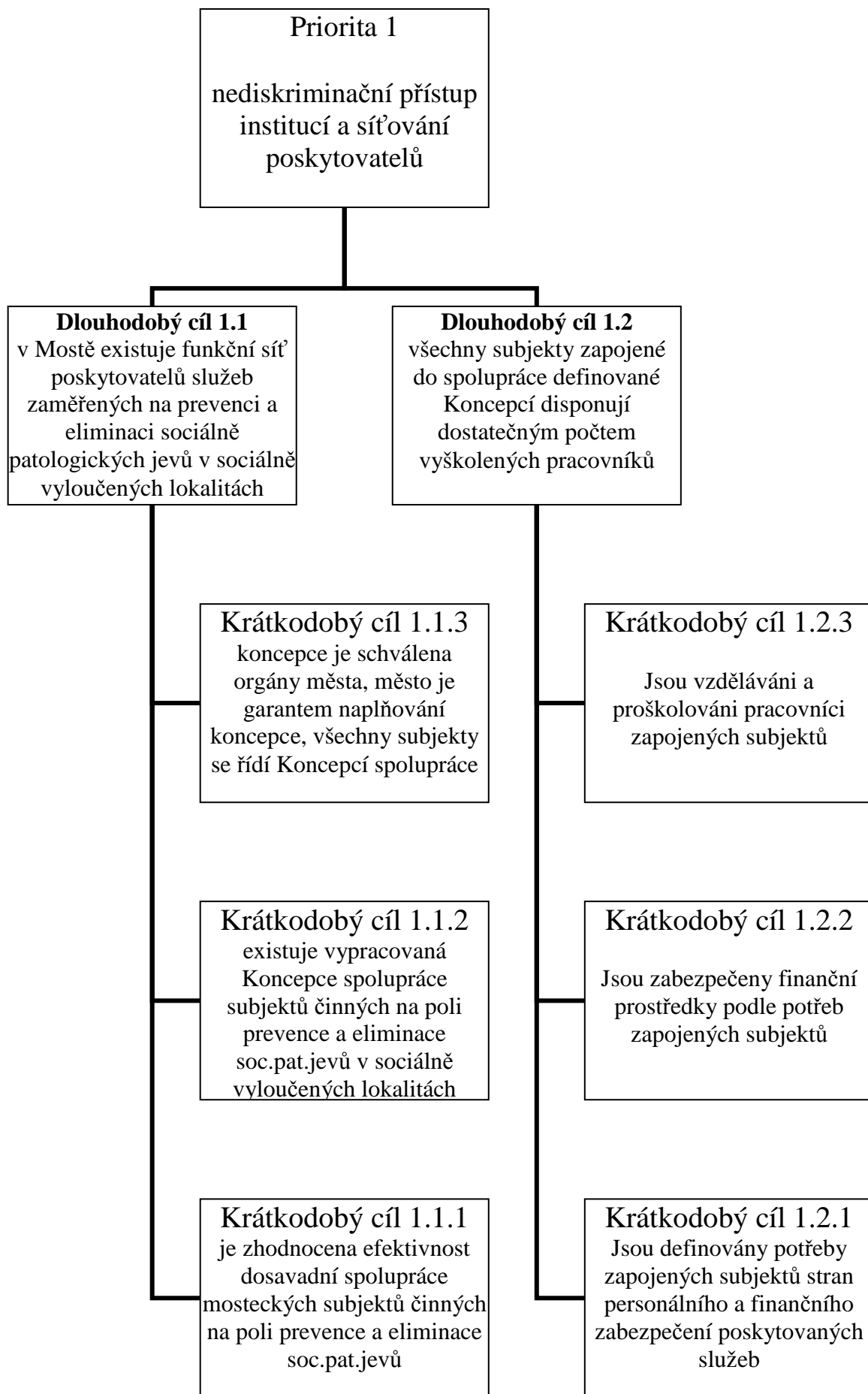

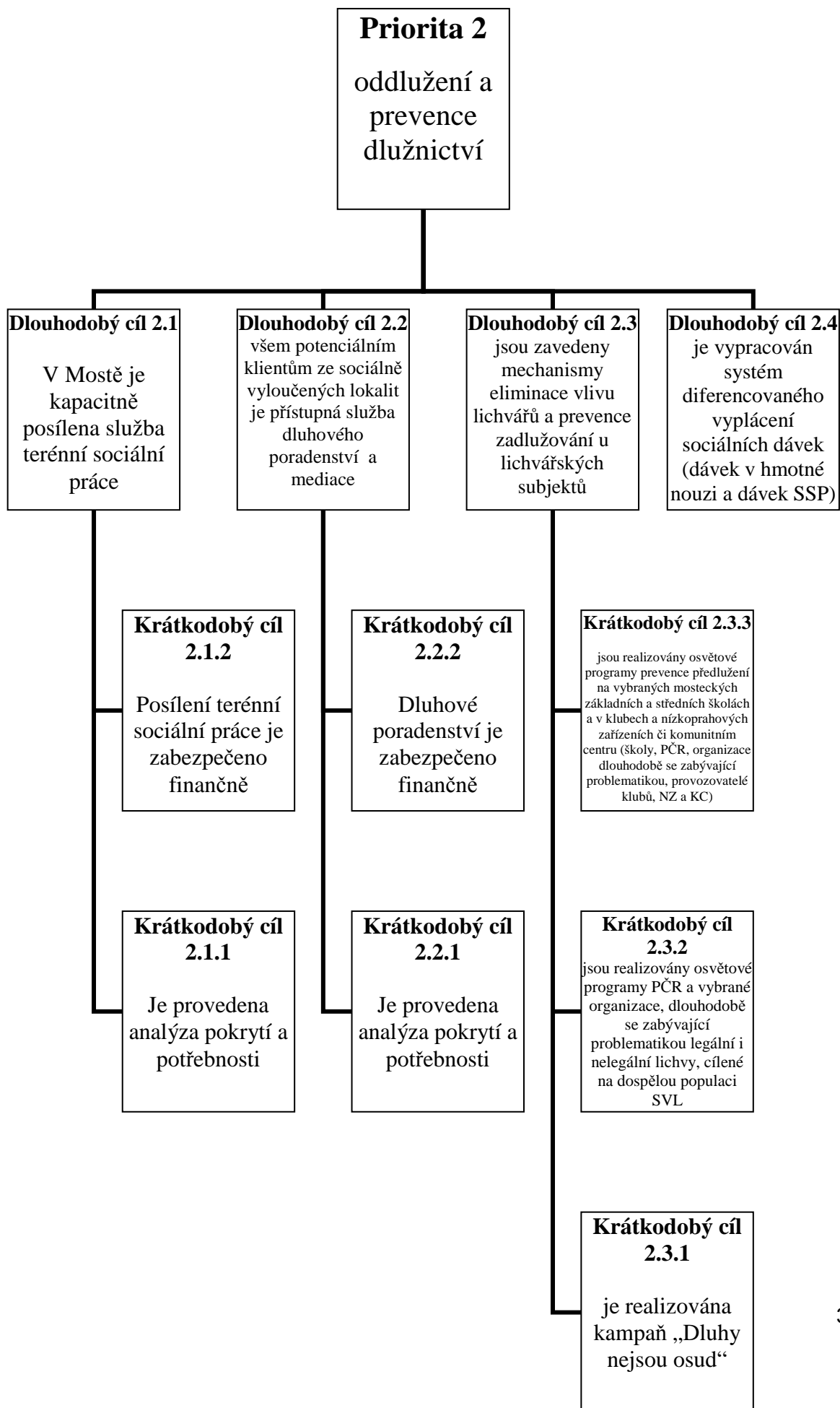

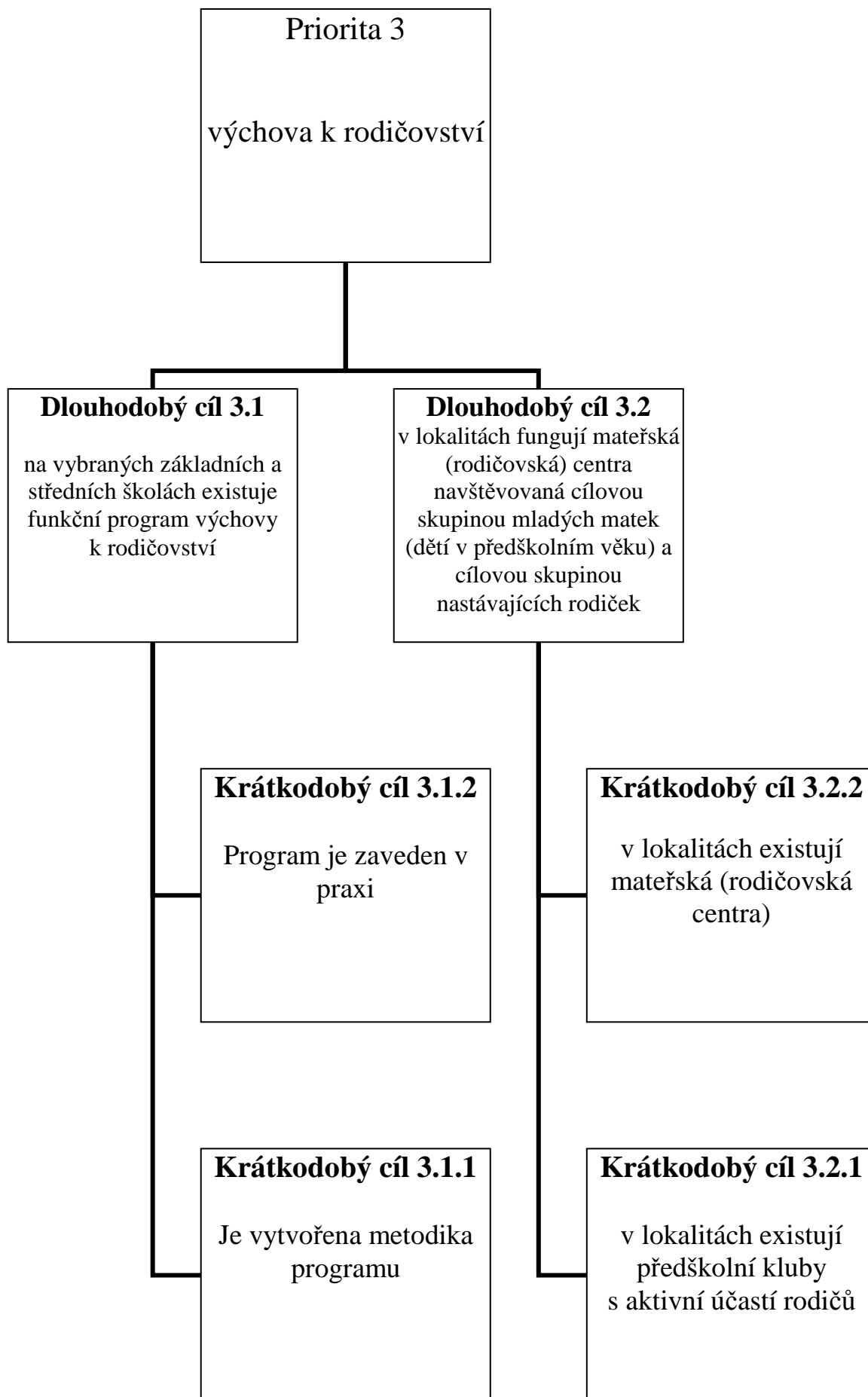
Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

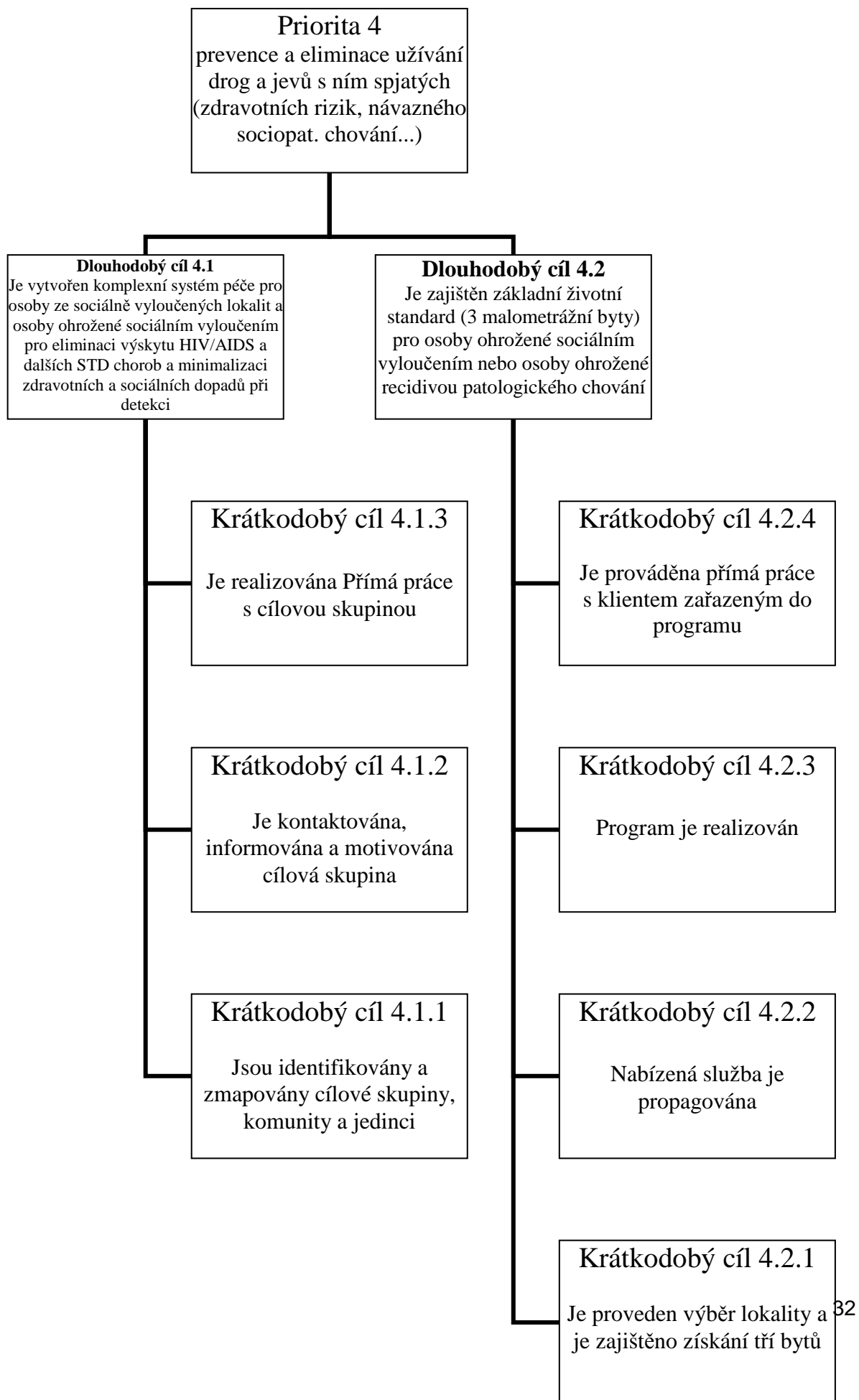
STRATEGICKÝ PLÁN LP MOST, PS PREVENCE SOC. PAT. JEVŮ
(přehled)

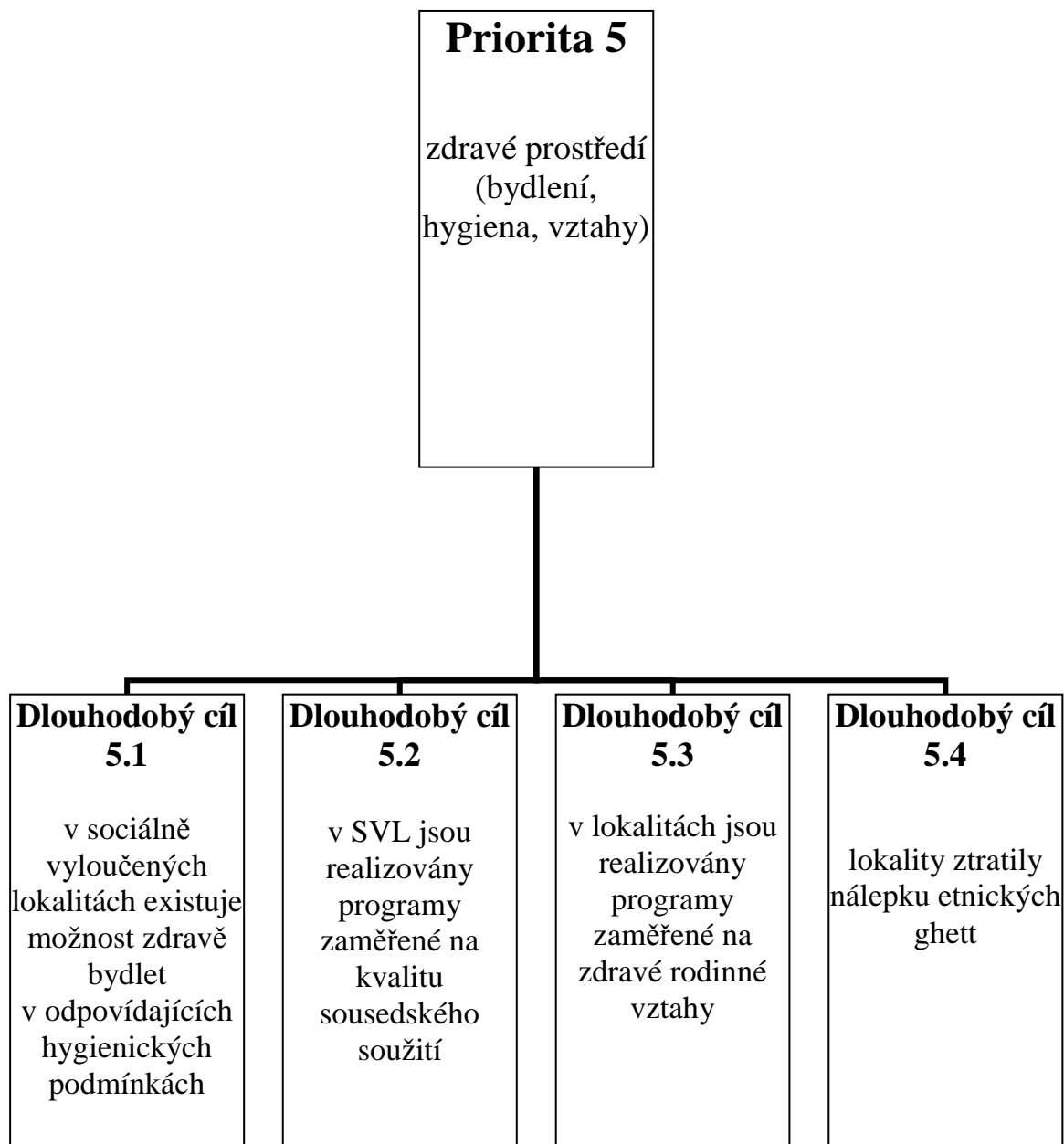

SEZNAM ZKRATEK

ASZ	Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách (odbor Úřadu vlády)
AZ	Azylové zařízení
DČCE	Diakonie české církve evangelické
DRK	Dům romské kultury, o.p.s
OPLZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
IOP	Integrovaný operační program
IPO	Individuální projekt obcí
OPVK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
SFRB	Státní fond rozvoje bydlení Ministerstva pro místní rozvoj
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
LP	Lokální partnerství
PS	pracovní skupina
SP	strategický plán
ÚP	úřad práce
PP	pracovní poradenství
PA	pracovní asistence
SF	sociální firma
KP	kariérní poradenství
OSPOD	odbor/oddělení sociálně právní ochrany dítěte
NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
PMS	probační a mediační služba
PPP	pedagogicko psychologická poradna
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
PČR	Policie České republiky
IPRM	Integrovaný plán rozvoje města
SVZ	(odbor) sociálních věcí a zdravotnictví
NNO	nevládní nezisková organizace
o.p.s	obecně prospěšná společnost
ŘS	řídící skupina
OHK	okresní hospodářská komora
SŠT	Střední škola technická
SVL	sociálně vyloučená lokalita
DDM	Dům dětí a mládeže
SVČ	Středisko volného času
KC(CH)	Komunitní centrum (Chanov)
SS	sociální služba
SPB	system dostupného bydlení
VPP	veřejně prospěšné práce
VS	veřejná služba
APZ	aktivní politika zaměstnanosti
SÚPM	společensky účelná pracovní místa
TSP	terénní sociální práce/terénní sociální pracovník
MmM	Magistrát města Mostu
KNM	Klub národnostních menšin
OCH	Oblastní charita (Most)

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1: Návrhová část strategického plánu LP Most pro roky 2010-2012
- Příloha 2: Analytická část strategického plánu LP Most pro roky 2010-2012
- Příloha 3: Korespondence strategického plánu s Gabalovou analýzou 2009